

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9-12 wp.
Redakcja od godz. 1-2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 180.--
Miesięcznie . 60.--

M. ŁODZI

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery szpalty na stronie) Mk. 10.-Przed tekstem Mk. 25.-- za wiersz (dwie szpalty na stronie). Drobnie 2 marki za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie mk. 20.--

Cena egzemplarza 20 Marek

Nr 35. (98.)

Łódź, wtorek, 30 sierpnia 1921 r.

Rok III.

EDWARD GRABOWSKI.

Ruch na poszczególnych szlakach tramwajowych w Łodzi w trzyleciu 1918 - 1920.

Tramwaje Łódzkie sprzedały biletów jednorazowych w roku:

na szlaku	1918	1919	1920
Ogółem	30.678.728 ¹⁾	34.046.687 ¹⁾	32.436.961 ¹⁾
1	6.742.302	6.924.076	8.088.733
2	1.222.451	1.262.275	997.720
3	4.672.647	5.038.806	4.563.564
4	5.087.125	5.564.781	5.159.531
5	1.032.398	1.892.555	1.368.418
6	1.771.846	1.764.024	1.522.465
7	1.520.924	1.812.379	1.618.997
8	1.757.272	2.500.121	2.596.249
9	1.305.604	1.649.337	1.348.279
10	5.566.159	6.138.333	5.173.005

¹⁾ Nie wliczając pasażerów z biletami miesięcznymi.

Na 100 biletów sprzedanych przypadają na szlak:

szlak	w r o k u		
	1918	1919	1920
wszelki	100. ₀	100. ₀	100. ₀
1	22. ₀	20. ₀	25. ₁
2	4. ₀	3. ₀	3. ₀
3	15. ₂	14. ₁	14. ₃
4	16. ₀	16. ₂	14. ₈
5	3. ₄	4. ₀	4. ₂
6	5. ₈	5. ₀	4. ₈
7	5. ₀	5. ₃	5. ₀
8	5. ₇	7. ₀	8. ₀
9	4. ₈	4. ₀	4. ₁
10	18. ₀	18. ₀	16. ₀

Z tablicy powyższej dopatrzeć się może można pewnego zwiększenia się frekwencji na obu liniach prowadzących z dworca Kaliskiego (szlak № 5 i № 8): w r. 1918 zaledwie 9.₁% ogółu pasażerów tych linii zużyło; w r. 1919—12.₀%, w r. 1920— 12.₂%.

Poza tym o frekwencji zdaje się decydować, czy tramwaj przechodzi mniejszą, czy większą część ulicy Piotrkowskiej: na czterech szlakach № 1, 3, 4 i 10 przewieziono w r. 1918 — 71.₈% ogółu pasażerów, w r. 1919 — 68.₆%, w r. 1920 — 70.₂%. Wszystkie te cztery szlaki —to właśnie linie łączące Górny Rynek lub Widzew ze Starym Miastem.

Liczba wagonów—dni kursujących na poszczególnych szlakach przedstawia się w sposób następujący:

na szlaku	w r o k u		
	1918	1919	1920
na wszyst.	39704	39866	39258
1	8533	6715	8579
2	1521	2080	1617
3	5402	5060	4985
4	6558	6493	6403
5	1536	2048	1855
6	2644	1880	1775
7	2019	2836	2423
8	2215	2751	3608
9	1365	1729	1513
10	7911	8274	6502

Na jeden dzień tramwajowy przypadało przeto w jednym wagonie pasażerów:

na szlaku wszystkich	w r o k u		
	1918	1919	1920
1	790	1031	941
2	802	607	610
3	865	995	916
4	776	857	858
5	672	680	730
6	670	938	860
7	758	640	669
8	798	900	721
9	956	959	890
10	704	742	790

Stwierdzamy, że w r. 1920 frekwencja tramwajowa uległa skuczeniu w stosunku do roku poprzedniego: jeden wagon przewoził dziennie w przecięciu tylko 826 pasażerów, gdy w roku poprzednim—854.

Na poszczególnych szlakach stale powyżej przeciętnej dla wszystkich szlaków liczyły linje 1, 3 i 9, stale zaś w trzyleciu poniżej przeciętnej — linje 5, 7 i 10. Tramwaje № 4 przeważnie miały frekwencję zbliżoną do średniej. Znaczna frekwencja na szlaku 9-tym pozostaje w związku z nieznaną stosunkowo liczbą wozów ten szlak obsługujących.

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

40 (III sesji) w 2-gim terminie, zg. z § 31 D. o. S.M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 18 sierpnia 1921 r.

Komplet radnych: 70. Komplet członków Magistratu: 11. Obecnych radnych: 37. Obecnych członków Magistratu 5.

Posiedzenie otworzył o g. 7 m. 45 wiecz. zastępca przewodniczącego, r. J. Rosenblatt, w obecności 36 członków R. M. (liczba nastopniowo powiększa się do 42), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy: W. Adamskiego i F. Wójciaka, oraz sekretarza Prezydjum, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie przewodniczącego, iż z powodu niedojścia do skutku posiedzenia w pierwszym terminie, wyznaczonego na godz 6-tą, posiedzenie obecne, jako w drugim terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienia radnych. Drabarka, Gertnera, Kapłana, Kenigsberga, Kozaneckiej, Koźmińskiego, Koziółkiewiczówny, Langlebena, Minberga, Nowosielskiego Praszkieta, Rzewskiego, Ryterbandowej, Włodarskiego, Zygerowej, usprawiedliwiających nieobecność swą na dzisiejszem posiedzeniu.

3. a) petycję grona właścicieli nieruchomości przy ul. Wapiennej w sprawie zarządzenia rewizji właściwej uchwały R. M. o przemianowaniu tej ulicy,

a) oświadczenie Prezydjum, że sprawie jedynie wówczas nadany być może dalszy bieg,

o ile którykolwiek z członków R. M. uzna za właściwe poparcie powyższej petycji oraz zgłosi wniosek w sposób przewidziany w regulaminie.

4. Wyjaśnienia Magistratu w sprawie uuchomienia półkolonii dla dzieci szkół powszechnych (w zw. z właściwym wnioskiem r. Wasilewskiego i tow., zgłoszonym na posiedzeniu Rady w dn. 30 czerwca r. b.).

5. Uchwałę Magistratu № 798 z dn. 8 lipca 1921 r. treści następującej.

„Na wniosek Oddziału Podatkowego № 1172/21 IVa z dn. 7 lipca 1921 r. postanowiono na zasadzie uchwały Rady Miejskiej z dn. 28 października 1919 roku pobrać miejski podatek szacunkowy od nieruchomości za rok bieżący 1921 zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Uchwałę niniejszą przestać Radzie Miejskiej do zatwierdzającej wiadomości.”

6. Wykaz wydatków i wpływów Zarządu Miejskiego za mies. lipiec 1921 r. nadesłany przez Magistrat przy budżecie № 2992/21-i z dn. 4 sierpnia r. b.

7. Okólniki Województwa Łódzkiego w sprawie a) więziennictwa administracyjnego, b) organizacji Urzędu Wojewódzkiego, c) rewizji dykacji pewnych przedmiotów, wywiezionych przez Niemców z terytorjum Polski stanowiącej dawny b. zabór rosyjski.

8. Oświadczenie Prezydjum na zapytanie r. Helmana, że w dn. 19 lipca 1921 r. r. F. Jaranowski nadesłał do Kancelarii Prezydjalnej swą rezygnację z mandatu radnego m. Łodzi oraz że rezygnacja powyższa, wniesiona w dniu zgłoszenia do dziennika podawczego za № 871, została w dn. 27 lipca z jego polecenia wycofana (p. post. w tej sprawie).

Wy b r a n o:

1) na ławników Magistratu m. Łodzi, na miejsce członków R. M. W. Katińke i L. Wajsa, na czas trwania kadencji — r. Władysława Wilczyńskiego, kandydata fr. P. P. S., obywatela Eljasza Joela, kandydata fr. Żydowskiej.

2) na członka Prezydjum K-syj regulaminowo-prawnej i do spraw ogólnych, na rok kalendarzowy 1921 y (na miejsce r. M. Jahrbluma) r. Gersona Praszki.

3) na członka Komitetu Tanich Kuchen (na miejsce r. Kropfa) — r. Fryderyka Grossa.

4) do Miejscowej K-sji Wymiarowej dla spraw podatku przemysło-

wego przy II Urzędzie Skarbowym — na członków:

Bednarskiego J., Kilińskiego 102,
Knoch Gustawa, Piotrkowska 95,
Ranke Hugo, Piotrkowska 82,
Kwasneia Jakóba, Nawrot 4.

na zastępców:

Prusaka Mieczysława, Piotrkowska 49,
Jaffe Laiba, Cegielińska 36,
Kona Ignacego, Pańska 54,
Mühle Ryszarda, Konstytucyjna 75

5) do K-syj Szacunkowej dla wymiaru podatku dochodowego i podatku majątkowego przy II Urzędzie Skarbowym —

na członków:

Jarisha Bruno, Piotrkowska 102,
Lewickiego Włodzimierza, Piotrkowska 5,
Konarzewskiego Tadeusza, Moniuszki 10,
Frydrycha Teodora, Konstytucyjna 11/13,
Kozenblata Marcelego, Moniuszki 11,
Roszkowskiego Aleksandra, Gdańska 17,

na zastępców:

Eisenbrauna Aitara, Piotrkowska 68,
Herszlika Samuela, Andrzeja 7,
Steina Ludwika, Wschodnia 76,
Lipszyca Rachmilia, Piramowicza 4/6,
Kujawskiego Karola, Nawrot 37,
Juszkiewiczza Aleksandra, Sienkiewicza 34.

(przez akłamację).

Uchwalono:

I. W sprawie dokonania wyborów wiceprezydenta oraz ławników (na miejsce członków R. M. W. Wojewódzkiego, S. Nakielskiego i S. Macińskiego)

odroczyć sprawę do jednego z najbliższych posiedzeń Rady Miejskiej.

II. W sprawie rezygnacji r. F. Jaranowskiego

1) Rada Miejska stwierdza, że z chwilą złożenia w Prezydjum R. M. piśmiennej rezygnacji, r. Jaranowski przestał być członkiem R. M.

2) następujący wniosek r. Rappalskiego i tow.:

„Sprawę okoliczności, towarzyszących wycofaniu rezygnacji r. Jaranowskiego, skierować do komisji regulaminowo-prawnej dla wydania swej opinii pod tym względem”.

Przewodnictwo obejmuje r. Rapalski.

III. W sprawie przeprowadzenia w Łodzi jednodniowego spisu ludności.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 899 z dn. 2 sierpnia 1921 r., postanawia

1) zatwierdzić następujący skład Komisji Spisowej: wiceprezydent dr. R. Stupnicki — przewodniczący, kierownik Wydz. Statystycznego dr. E. Grabowski — wiceprzewodniczący, zastępca kierownika Wydz. Statystycznego W. Tomorowicz — sekretarz, oraz wiceprezydent inż. W. Wojewódzki, ławnik W. Badział, ławnik inż. St. Nakielski, Naczelnik Budownictwa Miejsk. inż. E. Szenfeld, inż. Fr. Walicki i M. Hertz — członkowie.

2) utworzyć przy Wydz. Statystycznym specjalne Biuro Spisowe, które byłoby instytucją pośrednią pomiędzy Komisją spisową i komisarzami spisowymi,

3) zatwierdzić budżet Biura Spisowego, przewidującego w wydatkach kwotę mk. 14.000.000.—,

4) wnieść do Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na r./adm. 1921-y.

a) w wydatkach dz. XIII nowy tytuł III — Jednodniowy spis ludności m. Łodzi —

poz. 1. Wynagrodzenie dla 9 członków K-sji Spisowej (po mk. 10.000.— mies. w ciągu 3 miesięcy) — mk. 270.000.—,

poz. 2. Wynagrodzenie dla 10 osób personelu Biura Spisowego (po mk. 600.— dzień. w ciągu 3 miesięcy) — mk. 540.000.—,

poz. 3. Wynagrodzenie dla 1500 komisarzy spisowych (po mk. 600.— dzień. w ciągu 10 dni) mk. 9.000.000.—

poz. 4. Druk i materiały piśmienne mk. 3.000.000.—

poz. 5. Wydatki nieprzewidziane mk. 1.190.000.—

Ogółem mk. 14.000.000.—

b) we wpływach dz. XIII

poz. 2, tyt. I — Zwrot przez Skarb Państwa części wydatków, poniesio-

nych przez Magistrat m. Łodzi za przeprowadzenie spisu ludności m. Łodzi — mk. 100.—,

5) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IV. W sprawie taryfy nocnej na K. E. L. w związku z uruchomieniem tramwajów do pociągów nocnych.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 869 z dn. 27 lipca r. b., postanawia

1) zatwierdzić na czas do dnia 15 września r. b. taryfę nocną w wysokości mk. 60.— za przejazd, w czem 10 proc. na rzecz miasta.

2) zobowiązać Magistrat, do przedstawienia przed 15 września r. b. cyfrowych danych, dotyczących uruchomienia tramwajów w porze nocnej, celem ewentualnej zmiany taryfy.

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

V. W sprawie wyasygnowania Komisarjatowi Rządu dodatkowo kwoty mk. 150.000.— na uporządkowanie list poborowych.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 877 z dn. 27 lipca 1921 r., postanawia

1) wyasygnować Komisarjatowi Rządu na m. Łódź dodatkowo kwotę mk. 150.000.— na uporządkowanie list poborowych,

2) wnieść na ten cel do Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na r./adm. 1921-y poz. 8, tyt. V, dz. I wydatków kwotę mk. 150.000.—,

3) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VI. W sprawie udzielenia subdyjmu Miejscowemu Komitetowi Pomocy Jeńcom i Uchodźcom powracającym z Rosji.

Rada Miejska, w związku z właściwym wnioskiem Magistratu № 860 z dn. 22 lipca r. b. oraz na skutek wniosku rr. Chwałbińskiego i Kotkowskiego, postanawia

1) przyznać Miejscowemu Komitetowi Pomocy Jeńcom i Uchodź-

com powracającym z Rosji tytułem subsydjum kwotę mk. 1.000.000.—

2) w związku z tem utworzyć w wydatkach Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na r./adm. 1921-y w dz. III, tyt. IX nową pozycję № 40,

3) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie podwyższenia stawek za wycieranie kominów.

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 852 z dn. 16 sierpnia r. b., postanawia

A. 1) zatwierdzić z dn. 1 lipca 1921 r. następujące stawki za wycieranie kominów:

od ognisk w dwu i więcej piętrowych budynkach	mk. 72.—
„ ognisk w jednopiętrow.	80—
„ kominów piekarskich z 1 piecem piekarskim.	1100.—
„ kominów piekarskich z piecami piekarskimi	900.—
„ pokoju z centralnem ogrzewaniem	72.—
„ pokoju z centralnem ogrzewaniem o powierzchni mniej niż 10 mtr. kw.	52.—
„ kuchni hotelowej, jadłolodajni, pralni i kuźni	352.—
„ kominów fabrycznych, browarowych lub łaźniennych	1552.—
za rewidowanie kominów na specjalne żądanie	300.—

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Następujący dezyderat:

Rada Miejska wzywa Magistrat, żeby polecił Wydz. Gospodarczemu wspólnie z przedstawicielami stowarzyszeń właścicieli nieruchomości techniczne opracowanie sposobu ułatwiającego właścicielom nieruchomości pobieranie z lokatorów (zg. z dekretem) opłat za wycieranie kominów.

Przewodnictwo obejmuje r. Remiszewski.

VIII. W sprawie zamiany dotychczasowego miejskiego podatku gruntowego na pobór specjalnej

składki gruntowej z przeznaczeniem jej na inwestycje komunalne w zakresie budowy gmachów miejskich.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 789 z dnia 5 lipca 1921 r. oraz opierając się na okólniku Ministerstwa Spr. Wewn. № 30 (№ 5 Dzien. Urz. tegoż Min. z dn. 31 maja 1921 r.), postanawia

A. 1) dotychczasowy miejski podatek gruntowy, obowiązujący na zasadzie przepisów z dn. 9 listopada 1916 r., zamienić — ze względu na jego małą wydajność z powodu niskich stawek — na specjalną składkę gruntową z przeznaczeniem na inwestycje komunalne w zakresie budowy gmachów miejskich.

Składka gruntowa obowiązuje od roku 1921. Pobiera się ją od gruntów, na krańcach miasta położonych, w stosunku mk. 40.— z morga, w miarę zaś, jak grunty położone są bliżej śródmieścia, w normie wyższej, odpowiednio do proporcji, przyjętej dotychczas dla wymiaru podatku gruntowego, t. j. z podziałem na klasy miejscowości podług następującego stosunku stawek — 1/20; 1/2; 1: 2: 3: 4.

Magistrat wyda szczegółowe przepisy wykonawcze i określi termin poboru podatku.

W razie niewniesienia podatku w terminie, dolicza się 3 proc. za każdy miesiąc zwłoki.

Zaległość ściągana się w drodze egzekucji administracyjnej wraz z kosztami i karą za zwłokę.

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

B. Następujący dezyderat:

„Celem ukrócenia spekulacji placami K-sje polecają Magistratowi opracowanie projektu opodatkowania w sposób należyty sprzedanych niezabudowanych posesyj.“

IX. W sprawie udzielenia zezwolenia Łódzk. Chrz. Tow. Dobr. na sprzedaż Państwa Polskiego placu pod budowę gmachu Sądu Okręgowego w Łodzi.

Rada Miejska, przychylając się do opinii K-syj skarbowej i do spr. ogólnych, postanawia przed powzięciem jakiegokolwiek decyzji — przekazać wzm. sprawę k-sji stałej dla zakupu gruntów dla zajęcia stanowiska.

X. W sprawie wydania „Rocznika Statystycznego m. Łodzi“.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 882 z dnia 29 lipca r. b., postanawia

1) przystąpić niezwłocznie do druku „Rocznika Statystycznego m. Łodzi“, zawierającego dane statystyczne za trzylecie 1918 — 1920 z uwzględnieniem w dziale statystyki mieszkaniowej danych, dotyczących rozbiórki domów w wzm. okresie,

2) zatwierdzić kwotę mk. 700.000.— przewidzianą na ten cel w budżecie Zarządu m. Łodzi, poz. 4 wydatków, tyt. II. dz. XIII,

3) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XI. W sprawie likwidacji Oddz. Adresowego.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 729 z dn. 24 czerwca 1921 r., postanawia

1) przystąpić do likwidacji wyżej wymienionego Oddziału,

2) w związku z powyższym wy mówić wszystkim urzędnikom prace od dnia 15 lipca 1921 r. na zasadach ogólnie przyjętych,

3) zawiadomić o likwidacji Województwo Łódzkie,

4) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Ze względu na spóźnioną porę przewodniczący o godz. 11 min. 10 wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący: (—) J. Rosenblatt.

(—) St. Rapalski.

(—) A. Remiszewski

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Sprawozdanie z działalności Wydziału Zdrowotności Publicznej za czas od 1-go kwietnia do dnia 1-go lipca 1921 r.

Stan zdrowotności miasta.

Żyjemy wciąż jeszcze pod znakiem tyfusu.

W miesiącach kwietniu, maju i czerwcu r. b. notowanych mamy 113 przypadków duru płamistego, czyli o 58 mniej niżli w pierwszym kwartale, natomiast epidemia tyfusu brzuszego wzmaga się zastraszająco: dział sanitarny za II-gi kwartał r. b. odnotował 142 przypadki duru brzuszego, t. j. o 55 przypadków więcej niżli w pierwszym kwartale, zaznaczyć jednak należy, iż jeden tylko miesiąc czerwiec dostarczył 88 zachorowań na dur brzuszny.

Tyfus brzuszny z krańców miasta z dzielnic zamieszkiwanych przez ludność najuboższą, przerzuca się do śródmieścia i coraz częstsze są przypadki zachorowań wśród sfer zamożniejszych. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż wzrost epidemii tyfusu brzuszego stoi w ścisłym związku z bezrobociem dozorców domowych, które nekalo ludność miasta przez szereg tygodni, a i dziś jeszcze zakończenie jego wyraża się tylko w bezmyślnem smarowaniu ścieków ulicznych kredą rozcieńczoną w wodzie i rzadkiem, nb. bezsensownem polewaniu ulic bez uprzedniego uprzątnięcia śmieci!

Doty ustępowe nie są opróżniane należycie, a filtry biologiczne, uległe zepsuciu, nie są naprawiane.

Małuczko, a będziemy mieli epidemję tyfusu brzuszego taką, jaka nas trapiła jesienią roku ubiegłego.

Przyjąc bowiem należy pod uwagę, iż dane statystyczne, jakimi dział sanitarny rozporządza, dalekie są od prawdy. Szeroka publiczność wciąż jeszcze wywiera moralny nacisk na lekarzy, aby zatajali przypadki zachorowań na tyfus brzuszny, bojąc się przymusu szpitalnego. A przecież co do tyfusu brzuszego przymusu takiego niema.

Nie będziemy dalecy od prawdy, jeśli cyfrę 88 zachorowań za miesiąc czerwiec podniesiemy do 150.

Wiele domów jest takich w Łodzi w których konstatujemy t. zw. lokalne epidemie, np. 5—6 zachorowań w rozmaitych mieszkaniach jednego i tego samego domu, a nie wśród członków jednej rodziny. Oddana do analizy woda studzienna z tych domów „zarazonych“ nie wykazała ani razu zarazków chorobotwórczych.

Z innych chorób zanotować należy odrę i czerwonkę.

Zachorowań na odrę w II-gim kwartale było 168. podczas, gdy w I-ym kwartale r. b. — 103.

Krwawa biegunka w ostatnim miesiącu (czerwcu) II-go kwartału dała liczbę zachorowań 54. O tej samej porze w roku ubiegłym epidemia czerwonki była daleko silniejszą — możliwem jest wszakże wobec upalnego lata i strasznych anty-sanitarnych warunków wzmożenie się tej epidemii.

Gruźlica, jak zwykle, zbiera żniwo obfite: skonów za miesiąc kwiecień, maj i czerwiec r. b. notowano 285. Te dane są ściśle i mówią same za siebie.

Miejmy nadzieję, iż wszczęta świeżo akcja Ministerstwa Spraw Wojskowych wraz z Ministerstwem Zdrowia w walce z gruźlicą choć w części panoszącemu się złemu zaradzi.

Działalność Wydziału.

Wydział Zdrowotności Publicznej odbył posiedzenia, na których powziął 21 uchwał. Komisja Gospodarcza odbyła 2 posiedzenia, na których powzięła 21 uchwałę.

Komisja Lekarska—5 posiedzeń, na których powzięła 40 uchwał. Posiedzeń lekarzy sanitarnych odbyło się 8.

Działalność poszczególnych instytucji.

a) w szpitalach miejskich leczono w ciągu 54901 dni szpitalnych 2135 chorych, z tego przypada na szpital:

1. dla chorych zakaźnych i wewnętrznych w Radogoszczu; łóżek 420 — 861 chorych — 22944 dni;

2. dla leko-gruźlicznych w Chojnach łóżek 75-177 chorych-6815 dni;

3. dla chirurgicznych chorych

przy ul. Drewnowskiej 75: łóżek 142—551 chorych—11503 dni;

4. dla skórnych chorych św. Aleksandra: łóżek 95-195 chorych-7038 dni;

5. dla prostytutek „Marji-Magdaleny“: łóżek 150 — 351 chorych — 6601 dni.

b) w szpitalach prywatnych 1425 chorych w ciągu 54026 dni szpitalnych z tego w szpitalu:

	cho- rych		łóżek
1. Anny-Marji	444	—	150
2. „Kochanówka“	355	—	200
3. Ewangeliskim	276	—	60
4. Poznańskich	350	—	130

Ambulatorja.

W ambulatorjach miejskich przyjęto 7799 chorych, z tego w ambulatorjum:

I-ym miejskim przy Rynku Bałuckim — 4694

II-gim miejskim przy ul. Suwałskiej — 3105

W ambulatorjach szkolnych przyjęto 16319 osób, z tego w ambulatorjum:

I-ym — 3038

II-gim — 4087

III-cim — 4429

IV-tym — 2765

Miejska Apteka Szpitalna wykonała 1025 recept.

Przytułki Położnicze.

Z przytułków położniczych korzystało 496 położnic w ciągu 3981 dni szpitalnych, z tego w przytułku:

1. przy ul. Dzielnej 11 ł. 249 chorych

2. przy ul. Sienkiewicza 30 ł. 247 chorych

Dom izolacyjny.

W domu izolacyjnym znajdowało się 263 osoby w ciągu 886 dni szpitalnych.

Zakłady Kąpielowe:

W zakładach kąpielowych wykapano:

w I-szym przy ul. Szkolnej № 11 — — 36557

w II-gim przy ul. Kilińskiego — — 49925

razem — — 86482

Miejska Izba Odkazająca:

Działalność Izby Odkazającej wyraża się w następujących cyfrach:
a) dokonano dezynfekcji po:

№ bież.	CHOROBY	w ubikacjach
1	tyfusie plamistym	189
2	" brzusznym	278
3	" powrotnym	25
4	szkarlatynie	86
5	dyfteryie	57
6	dyzenterji	37
7	innych chorobach	27
8	odrze	48
9	drętwy karku	2
10	gruźlicy	260
11	brudach	42
przy 702 dezynfencjach		1051

b) oczyściła i odkaziła 62 domy w 8526 ubikacjach,

c) odkaziła w stałym kotle 11122 funtów rzeczy.

Odświeżbiarnia:

udzieliła porad 3011, leczono osób 1121.

Laboratorium

dokonało 747 badań,

Prosektorjum

dokonało:
17 sekcji klinicznych
19 " sądowych
48 rozbiory histopatologiczne.

Miejski Oddział Przewozu Chorych:

	prze-wozy
1. przy chorobach zakaźnych	580
2. " " niezakaźnych	213
3. zwłok	32
razem	775

Sekcja do Walki z Gruźlicą:

Do poradni Sekcji zgłosiło się 814 osób dorosłych i 1228 dzieci, razem 2042 osoby.

Stacja tuberkulinowa zaszczepiła 2 osoby.

W pracowni Rozpoznawczej badano płwociny 427 osobom, z tego z wynikiem dodatnim 89 osobom.

Sanitarki dokonały 488 wywiadów.

Lekarze Sanitarni

Stwierdzili 400 zachorowań zakaźnych. Dokonali 346 oględzin Sanitarnych i 423 oględzin zwłok. Dokonali 299 wywiadów tyfusowych.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za m. Lipiec 1921 r.

Działalność Urzędu Stanu Cywilnego w m. lipcu r. b. przedstawia się jak następuje:

Tablica I.

Zgłoszenia urodzeń.

Termin zgłoszenia	do 8 dn		do 15		do 101		do 151		do 201		pow. 20 l.			
	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.						
Płeć	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.	m. z.				
Bapt	1	1	1	4	—	—	2	—	—	—	—			
Żydów	11	3	81	72	23	29	39	62	38	32	12	15	—	4

Razem zgłoszono urodzeń:
baptystów 9
żydów 421

Uwaga: Na ogólną liczbę dzieci zarejestrowanych w terminie 8-miodniowym, było 2 dzieci martwourodzonych płci męskiej.

W miesiącu sprawozdawczym zarejestrowano: 152 zgony (w tym 3 — baptystów), oraz sporządzono 119 aktów ślubów (w tym 1 baptysty) przyczem zalegalizowano związki małżeńskie zawarte przed kilku lub kilkunastu laty. (p. tabl. II).

Tablica II.

Zgłoszenia ślubów po dokonaniu obrzędu religijnego.

	na II dz.	do roku	do 5 l.	do 10 l.	do 15 l.	do 20 l.	
	6	2	95	7	6	2	1

Na zasadzie § 291 Kod. Cyw. uprawniono 26 dzieci, przez wniesienie ich do aktów małżeństwa, wskutek czego zabezpieczono im majątek i prawa dzieci ślubnych.

W myśl art. 54 Kod. Cyw. sporządzono 62 akty znania. Poświadczono 112 zapowiedzi ślubu. Wydano z archiwum wyciągów:

pełnych	554
skrótów	879
„ do celów szkolnych	3
Razem	1436

Sporządzono i przesyłano tygodniowe wykazy statystyczne, ilustrujące dokładnie rejestrację aktów stanu cyw., do miejskiego Urzędu Statystycznego. Wypełniono 5 kwestionariuszy sądowych oraz załatwiono korespondencję z gminami politycznymi i władzami w 70 sprawach.

Na mocy wyroków sądowych uznano 4 małżeństwa za rozwiązane przez rozwód, o czym uczyniono adnotacje na odnośnych aktach, a odpisy przesłano do archiwum hypotecznego celem wciągnięcia ich do duplikatów.

Kasa w miesiącu sprawozdawczym wykazuje wpływów **mk. 217.520.**— przyczem po wylegitymowaniu się z pobierania zapomóg z miejskich instytucji Opieki Społecznej zwolniono od opłaty 26 osób.

W miesiącu sprawozdawczym wystosowano do władz memorjał w sprawie zatwierdzenia taryfy opłat, uchwalonej przez Radę Miejską, oraz w sprawie przyznania Magistratowi wobec ciągłych wahań konjunktury ekonomicznej i konieczności powiększenia opłat za czynności Urzędu Stanu Cyw., prawa do powiększania tych opłat, według swego uznania, bez uprzedniej za każdym razem aprobaty władzy nadzorczej.

Z działalności Urzędu Mieszkaniowego w Łodzi.

Ciąg dalszy sprawozdania z działalności Urzędu Mieszkaniowego przy Magistracie m. Łodzi za r. 1920. (Patrz № 33 Dz. Z m Ł.)

Dział III:

Dział rekwizycji lokali i pomieszczeń.

Wzmoczone zapotrzebowanie na pomieszczenia i kwatery, wywołane w sierpniu 1920 r. masową ewakuacją z kresów wschodnich urzędów, instytucji oraz całych formacji wojskowych, wytworzyło konieczność podzielenia Oddziału Rekwizycyjnego na dwa samodzielne działy, mianowicie: Dział rekwizycji lokali i pomieszczeń i Dział rekwizycji poszczególnych pokoi (kwater).

Działalność Działu Rekwizycji Lokali i Pomieszczeń opiera się na przepisach Ustawy z dn. 11, IV, 19 o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. Praw № 32 ex 1919) i Ustawy z dn. 27, 11, 19 o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (Dz. Ustaw № 92 ex 1919) i ma za zadanie dostarczać nie pomieszczeń na urzędy i instytucje państwowe oraz mieszkań osobom, które dla wykonywania obowiązku publicznego w danej gminie przebywać muszą. Dla osiągnięcia tego zadania Dział Rekwizycji prowadzi wykaz, w który ujmuje pomieszczenia, podlegające w myśl wyżej wymienionych ustaw zajęciu. Doniesienia o takich pomieszczeniach wpływają do Działu Rekwizycji bądź od urzędników, poszukujących mieszkań, którzy w tym wypadku mają pierwszeństwo do tych mieszkań, bądź od organów kontrolujących Urzędu Mieszkaniowego, które przedkładają protokoły dokonanych wywiadów, bądź wreszcie z Biura Pośrednictwa, a to w tych wypadkach, gdy złożone w wymienionym Biurze

wnioski o uzyskanie zezwolenia na wynajem lokali z powodu niezachodzącej konieczności przydzielenia nie zostają uwzględnione. W okresie sprawozdawczym do Działu Rekwizycji Lokali i Pomieszczeń wpłynęło od osób zainteresowanych 337 takich doniesień, od organów kontrolujących Urzędu—166, z biura Pośrednictwa—26, ogółem wydano 529 nakazów rekwizycyjnych. Pierwszym etapem postępowania rekwizycyjnego jest z reguły zbadanie danego lokalu na miejscu przez kontrolerów Urzędu Mieszkaniowego, następnym—zawiadomienie właściciela domu i dotychczasowego posiadacza o zamiarze rekwizycji lokalu. W omawianym okresie organa kontrolujące Urzędu przedłożyły Działowi Rekwizycji z górną 800 protokołów dokonanych oględzin pomieszczeń; zawiadomień o zamiarze rekwizycji wysłano 742.—Ogólna liczba wydanych zarządzeń rekwizycyjnych jest mniejsza, co należy przypisać uwzględnieniu reklamacji, złożonych w odpowiedzi na zawiadomienie o zamierzonym zajęciu. Zapotrzebowań na pomieszczenia wpłynęło w tym samym czasie: od urzędników (wzgl. wojskowych)—656, od urzędów i instytucji—327, razem 983. Zaspokojono: pierwszego rodzaju zapotrzebowań—259, drugiego—270. W tem przydzielono dla urzędników (wzgl. wojskowych) mieszkań: jednopokojowych bez kuchni—27, z kuchniami 81, dwupokojowych z kuchniami 84, trzypokojowych z kuchniami 44, czteropokojowych z kuchniami—12, pięciopokojowych i więcej z kuchniami—8, dla urzędów i instytucji: pojedynczych pomieszczeń—15, składających się z 2 pokoiów—20, z trzech—18, z czterech—12, z pięciu—16, z sześciu—14, z wielu pokoiów—37, całych domów—39, budynków fabrycznych—16, sal ogółem—31, magazynów—5, garażów samochodowych—3, stajen i szop—21, różnych ubikacji, nie podpadających pod wspomniane wyżej kategorie—18; wreszcie 2 pałace.—

Jak z powyższego wynika, punktem ciężkości działalności Działu Rekwizycyjnego było uskutecznianie przydziałów pomieszczeń dla urzędów, co przypada głównie na okres miesięcy letnich roku sprawozdawczego, w którym to czasie na terenie Łodzi skoncentrowano dziesiątki ewakuowanych z kresów wschodnich urzędów wojskowych i instytucji państwowych. Dla okresu późniejszego znamienne jest natomiast powiększenie się liczby uskuteczniczonych przydziałów mieszkań dla osób urzędowych. Zaznaczyć jednak wypada, że cały szereg podań o przydział lokali nie został dotąd załatwiony. Teka podań Działu Rekwizycji wykazuje 428 niezaspokojonych wniosków (38 ch urzędników otrzymało mieszkania w drodze wolnego najmu). Ta okoliczność jest charakterystyczną dla panujących na terenie m. Łodzi stosunków mieszkaniowych; mianowicie jest ona dowodem, jak znaczne rozmiary przybrał istniejący w Łodzi głód mieszkaniowy.

Resumując powyższe, stwierdzić należy, iż sui generis eksploatacyjnej działalności Działu Rekwizycji towarzyszy z jednej strony z natury rzeczy wynikające zmniejszenie się ilości pomieszczeń, kwalifikujących się do zajęcia, z drugiej zaś—stały, niezminiejszający się napływ podań o przydział lokali. Przewidzieć tedy można, iż wpływające wnioski o przydzielenie pomieszczeń, będą jedynie w drobnej części zaspokojone. Jeśli zważymy, że obok szeregu rodzin urzędniczych, którym Urząd Mieszkaniowy nie będzie miał możliwości dostarczyć własnych mieszkań, pozostanie bez mieszkań o wiele liczniejsza rzesza rodzin, nie korzystających z dobrodziejstwa rekwizycji a co zatem idzie, że naprzekór wszelkim wymogom higieny i zdrowia na jedną izbę mieszkalną przypadnie kilkoro osób, natenczas otrzymamy obraz stosunków mieszkaniowych, jakich na terenie m. Łodzi w niezadługiej już przyszłości przy dalszej stagnacji w dziedzinie budownictwa spodziewać się należy.

Dział IV:

Dział rekwizycji poszczególnych pokoi.

Działalność Działu Rekwizycji poszczególnych pokoi opiera się na przepisach Ustawy z dn. 27, 11, 19 o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (Dz. Ustaw № 92 ex 1919) oraz Ustawy z dn. 8, 4, 19 o dostarczaniu mieszkań na potrzeby wojska (Dz. Praw № 31, poz. 262 ex 1919) i ma za zadanie dostarczanie pokoi umeblowanych (kwater) lub nieumeblowanych osobom wojskowym w szarży oficerskiej na wniosek Dow. Miasta, oraz urzędnikom i funkcjonariuszom państwowym i komunalnym na wniosek ich przełożonej władzy. Tryb postępowania rekwizycyjnego ten sam, jaki stosuje w myśl odnośnych ustaw Dział Rekwizycji Lokali i Pomieszczeń; identyczna jest również organizacja wewnętrzna.

Jak już wzmiankowano, wyeliminowanie spraw kwaterunkowych z ogólnego Działu Rekwizycji i powierzenie ich nowoutworzonemu w tym celu Działowi Rekwizycji poszczególnych pokoi okazało się nieodzowną koniecznością. Bez dokonania tej reorganizacji zaspokojenie masowo, poczynając od sierpnia ub. r., wpływających zapotrzebowań na kwatery wobec potęgującego się w mieście głodu mieszkaniowego—byłoby niemożliwością.

Znamiennem jest, że o ile w m. sierpniu 1920 r. wielokrotnie notowano fakty dobrowolnego zgłaszania przez mieszkańców miasta kwatery dla osób wojskowych, o tyle pod koniec roku sprawozdawczego przydzielanie napotykało już na pewne trudności, częstokroć na niechęć lub też złą wolę.

Najdotkliwiej obowiązek kwaterunkowy odczuwały niektóre warstwy ze sfer zarobkującej inteligencji, podupadłej materialnie, a posiadającej jeszcze z okresu przedwojennego duże mieszkanie, podlegające stosownie do obowiązujących ustaw rekwizycji.

Dostarczanie pościeli oraz bielizny pościelowej, umeblowania, doprowadzenie do porządku w przydzielonym pokoju instalacji gazowej lub elektrycznej—wszystkie te wymagania przewidziane w art. 4 Rozp. Wykonaw. do Ustawy z dn. 8, 4, 19 (M. P. № 136 z dn. 21, VI, ex 1919) wytworzyły dla tych warstw—ze względu na brak środków materialnych—warunki prawie nie do przewyciężenia; przestarzałe bowiem stawki, jakie gmina stosownie do obowiązujących przepisów wypłaca kwaterodawcom (1 pok. 3 mk.) (2 pok. 5 mk. dziennie) w najdrobniejszej nawet części nie pokrywają wydatków, połączonych z obowiązkiem kwaterunkowym. Sfery natomiast bardzo zamożne częstokroć bądź przez usuwanie mebli, składanie do Urzędu bezzasadnych reklamacji, bądź samowolne wynajęcie zarekwirowanego pokoju osobie trzeciej, bądź wreszcie szykanowanie korzystających z kwatery, starały się od obowiązkowego uchylić. W tych wypadkach Dział Rekwizycji poszczególnych pokoi występował z całą bezwzględnością, zmuszając opornych do poszanowania obowiązujących przepisów i występując z odnośnymi wnioskami do Kom. Rządu na m. Łódź celem ukarania winnych.

Charakterystyczną przytem okolicznością jest, że pod koniec roku sprawozdawczego ilość rekursów, wnoszonych do Województwa Łódzkiego na orzeczenie Urzędu Mieszkaniowego w sprawach rekwizycji poszczególnych pokoi, zmniejszyła się do minimum.

Destrukcyjnie na pracę Działu Rekwizycji poszczególnych pokoi działała również samowolna, na własną rękę przeprowadzana rekwizycja pokoi w poszczególnych wypadkach przez osoby wojskowe, następnie zwrot nakazów dla błahych powodów (brak szyby w oknie, zepsuty piec, daleka odległość) oraz zdarzające się wypadki przedkładania przez Dow. Miasta wniosków o przydział po fakcie dokonanym, t. j. po zajęciu kwatery przez danego wojskowego.

Zwołane ad hoc konferencje z czynnikami miarodajnymi pod koniec roku sprawozdawczego przez odpowiednie zarządzenia władz wojskowych oraz interwencje Dow. Miasta, przekroczenia te i uchybienia przeważnie usunęły, co tu z uznaniem zaznaczyć należy.

Cyfrowa działalność Działu Rekwizycji poszczególnych pokoi w okresie sprawozdawczym przedstawia się, jak następuje:

Ogółem w roku 1920 zarekwirovano: 1331 kwater. Z tego przydzielono wojskowym 1134 kwatery i osobom cywilnym, zatrudnionym w różnych instytucjach państwowych i kumunalnych 197.

Obrót ogólny kwatery dla wojskowych wynosił: 5692.—

Obwieszczenia i Okólniki.

OKÓLNIK № 46.

Niniejszym poleca się przystąpić do prac przygotowawczych nad ułożeniem Zamierzeń Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1922-gi, przyczem należy sporządzić oddzielne budżety dla każdego z oddziałów i pododdziałów Wydziału, zaś wszystkie pozycje budżetowe **możliwie wyczerpująco umotywić**.

Gotowy projekt budżetu winien być najpóźniej do dnia 1 października 1921 roku dostarczony w 3-ech egzemplarzach Wydziałowi Finansowo-Rachunkowemu.

W sprawie zbierania materiałów i układania Zamierzeń Skarbowych należy porozumieć się z referentem do spraw budżetowych.

Łódź, dnia 18 sierpnia 1921 roku.

Wiceprezydent

(—) dr. R. Stupnicki.

Naczelnik Kancelarii

Zarządu Miejskiego

(—) Pilcer.

Kronika miejska.

— **Apro wizacja Miasta.** W przewidywaniu trudności apro wizacyjnych Wydział Zaprowiantowania sprowadził transport mąki pszennej Amerykańskiej za sto milionów Mk., którą po cenie 75 mk. za funt sprzedaje się wszystkim pracującym dla własnego użytku w nieograniczonej ilości. Kwity na mąkę nabywać można w Wydziale Zaprowiantowania Miasta, al. Średnia 16.

Ze względu na czekające nas trudności apro wizacyjne jest rzeczą pożądaną, aby każdy zaopatrzył się w odpowiedni zapas mąki, co umożliwi z drugiej strony Wydziałowi sprowadzenie dalszych transportów.

Należy również wzięść pod uwagę, że na kartofle wobec nierodzaju liczyć nie można. W zeszłym roku Magistrat sprowadził kilka tysięcy wagonów. Według przewidywań w roku bieżącym uda się sprowadzić co najwyżej kilkaset wagonów.

Jak się dowiadujemy, niektóre Związki zwróciły się do pracodawców, aby nabyli dla nich z Wydziału Zaprowiantowania odpowiednie zapasy mąki za spłatą należności w trzech ratach.

— **Spis ludności.** Magistrat uchwalił zaprosić do Miejskiej Komisji Spisowej p. I. Szwaremana, kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

— **Z Urzędu Stanu Cywilnego.** Brak jednolitego prawodawstwa w naszym państwie odbija się w sposób ujawny na działalności Urzędu Stanu Cywilnego, dokąd zgłasza się mnóstwo osób, przedwaznie reemigrantów z Ameryki, które zawarły ślub cywilny po za granicami kraju, o zalegalizowanie tych małżeństw i wciągnięcie dzieci do rejestru bezwyznaniowców.

Urząd zmuszony jest odmawiać tym żądaniom, powołując się na wyjaśnienie Min. Sprawiedliwości z r. 1919, w myśl którego ustawy obowiązujące w byłej Kongresowce nie znają pojęcia bezwyznaniowości.

W sprawie powyższej wystosował przewodniczący urzędu st. cyw. prezydent Rzewski memoriał do Sejmowej Komisji Kodyfikacyjnej, w którym domaga się: 1) przekazania sądom cywilnym wszystkich spraw o unieważnienie, separację lub rozwiązanie małżeństw wszystkich obrzędów, 2) przywrócenia na życzenie stron ślubów cywilnych i rozwodów, które były wprowadzone w b. Kongresówce przez kodes Napoleona w r. 1808, 3) przekazania urzędowi cywilnym prowadzenia ksiąg stanu cywilnego i 4) założenia odpowiednich rejestrów st. cyw. dla bezwyznaniowców, jak to ma miejsce w b. zaborach pruskim i austriackim.

Zdaniem wnioskodawcy zniesienie przestarzałych ograniczeń w zakresie praw cywilnych i osobistych nie tylko przyczyni się do uporządkowania rejestracji ruchu naturalnego, ale zarazem podniesie powagę ślubów kościelnych.

Liczba oddziałów szkolnych w roku szkolnym. Podług nowego rozkładu sieci szkolnej w przyszłym roku szkolnym w Łodzi czynnych będzie w przybliżeniu około 754 oddziałów w szkołach polskich, 146 w niemieckich i 327 w żydowskich, razem 1227, a zatem licząc na każdy oddział po 50 dzieci, uczęszczałoby do samych szkół powszechnych miejskich z górą 61000.

O kuratorjum szkolne w Łodzi. Z miarodajnego źródła dowiadujemy się, iż w sobotę bieżącego tygodnia przyjeżdża do Łodzi delegat M. W. R. i O. P., p. dr. Jan Jarsz, w celu ostatecznej realizacji kuratorjum szkolnego łódzkiego, które rozpocznie swoją działalność w początkach września r. b.

Kuratorjum mieścić się będzie przy ulicy Piotrkowskiej № 56. Narazie do chwili przeprowadzenia remontu lokalu, delegat przyjmować będzie w sprawach urzędowych w lokalu przy ulicy Pomorskiej № 16, w gmachu rady miejskiej (parter), w godzinie od 9—12 przed południem.

Zatwierdzenie rozkładu sieci szkolnej. Na posiedzeniu Rady szkolnej miejskiej w Łodzi, pod przewodnictwem d-ra Stefana Kopeńskiego zatwierdzono rozkład sieci szkolnej na rok szkolny, Nowych szkół nie przybywa, natomiast niektóre szkoły zostają zniesione, a właściwie przyłączone do innych, znajdujących się pod tymże dachem, lub w sąsiedztwie. — I tak zniesiono szkoły niemieckie № 91 przy ul. Kilińskiego 104, № 92 przy ul. Rozwadowskiej 17, № 97 przy ul. Łaży 22 i № 108 przy Placu Dąbrowskiego 2, oraz szkoły żydowskie № 136 przy ulicy Pańskiej 58, oraz № 154 i 156, przyłączone do szkoły powszechnej № 135 przy ulicy Jakóba 10 o 24 oddziałach.

W sprawie powszechnego przymusu szkolnego. Dla orientowania się ogółu ludności, oraz kierowników powszechnych szkół ludowych, Komisja powszechnego nauczania w Łodzi, zgodnie z poprzedniemi obwieszczeniami, przesyła wszystkim rodzicom zarejestrowanych do przymusu szkolnego dzieci w wieku od lat 7-8 nakazy uczęszczania dzieci do właściwych szkół powszechnych. O ile rodzice życzą sobie jednak zmienić przydział do odnośnej szkoły powszechnej, i dziecko posyłać do innej szkoły, czy to prywatnej, lub nawet powszechnej, lecz nie tej, do której dziecko zapisano i wydano nakaz szkolny, to cięży na nich obowiązek zgłoszenia się do Miejskiej komisji powszechnego nauczania, przy ulicy Piramowicza pod № 5 i zameldować o swem życzeniu. Którzy z rodziców dotychczas przydziału nie otrzymali, winni zaczekać na otrzymanie stosownego nakazu do końca przyszłego tygodnia, do 3 września, poczem we własnym interesie powinni się zgłosić do komisji powszechnego nauczania, celem wyjaśnienia przyczyny nie otrzymania przydziału dla dziecka. Nauczyciele szkół powszechnych dobrowolnych zapisów z pominięciem komisji powszechnego nauczania nie przyjmują; w każdym poszcze-

gólnym wypadku przyjęcia dziecka rodzice muszą się wykazać nakazem przydziału szkolnego. Pomimo całej wyteźonej i gorączkowej pracy mogą nastąpić pewne opóźnienia, które spowodowało opóźnienie rejestracji dzieci przez komisariaty policyjne, gdyż poszczególne spisy dostarczone były zaledwie w lipcu, gdy konieczne były już w maju.

— **Wystawa ogrodnicza w Łodzi.** Magistrat postanowił na wniosek Wydziału Plantacyj Miejskich wziąć udział w wystawie ogrodniczej Województwa Łódzkiego, która się ma odbyć w Łodzi w czasie od 1 do 10 października 1921 roku.

— **O usunięcie stacji z ul. Zgierskiej.** Magistrat postanowił zwrócić się do Zarządu Tow. Łódzkich Kolei Dojazdowych w sprawie 1) usunięcia stacji Łódź—Zgierz z ul. Zgierskiej, oraz urządzenie tamże na Rynku Bałuckim do dnia 1 stycznia 1922 r. 2) płacenia pewnej określonej umowy opłaty za używanie ulic pod torry kolejowe.

— **Nowe podatki komunalne.** Magistrat postanowił przesłać Radzie Miejskiej do zatwierdzenia opracowane przez Oddział Podatkowy projekty. statutów podatku od piwa, oraz podatku od biletów pasażerskich i bagażu na normalnych kolejach żelaznych.

— **Na skarb narodowy.** Ministerstwo Skarbu upoważniło skarbnika magistratu p. Bronisława Grajnera, jako delegata ministerstwa do przyjmowania na rzecz skarbu narodowego ofiar w kruszczach i kamieniach szlachetnych, papierach wartościowych i wszelkich walutach, oraz do wystawiania ofiarodawcom urzędowych pokwitowań.

Ofiary składać należy w Głównej Kasa Miejskiej, Plac Wolności 14, pokienko 1, w godz. od 8 do 2 p. p.

Z CAŁEJ POLSKI.

Wystawa przemysłu ludowego.

W Częstochowie w lokalu T-wa Popierania Przemysłu Ludowego i z jego inicjatywy, a przy pomocy finansowej częstochowskiego samorządu powiatowego oraz Ministerstwa Kultury i Sztuki urządzona została wystawa wyrobów przemysłu ludowego, otwarta dn. 26 czerwca b. r., w obecności starosty powiatowego, delegata Ministerstwa Rolnictwa i dyrektora T-wa Pop. Przem. Ludowego, p. C. Młodzianowskiego. Poświęcenia dokonał ks. prałat Nossalski.

Wystawa ma trwać dwa miesiące — sierpień i wrzesień — t. j. miesiące najwięcej uczęszczane przez pątników z całej Polski. W ciągu pierwszego miesiąca wystawę zwiedziło 50 tys. osób (cena biletu wejścia — 20 mk. zaś dla kompanji, grup i młodzieży — po 5 mk. od osoby).

Wystawa obejmuje 8 dziedzin — mianowicie: 1) włókienniczy (kilimy tkaniny odzieżowe i ozdobne oraz stroje etnograficzne, koronki, guziki i t. p.), 2) koszykarski (wirobki użytkowe i zdobnicze z wykliny, trzciny, korzeni palmowych, szuwarumrafi, sitowia, słomki włóra drzewnego i t. p., oraz wyroby plecionkarskie), 3) drzewny (przedmioty rzeźbione i zabawki drewniane), 4) czapkarski, 5) ceramiczny (użytkowe i ozdobne wyroby garncarskie), 6) sítarskie (wyroby z włosia i t. p.), 7) wydawniczy (broszury i albumy), 8) narzędzia i przyrządy używane w przemyśle ludowym. Na wystawie czynne są krosna tkackie i kilimiarskie, warsztat koszykarski, warsztat garncarski oraz miedlica z trzepaczką do obróbki lnu. Warsztaty te są demonstrowane zwiedzającym z objaśnieniami i pokazem ich praktycznego użycia.

Specjalny dział stanowią kolekcje ~~tych~~ ~~innych~~ w różnych fazach jego technicznej obróbki. Ten materiał pokazowy służy jako instrukcja do

pogadaniek o przeróbcę Inu, prowadzona przez fachowca.

Na wystawie przyjmowane są wyroby ludowe do sprzedaży na warunkach komisowych. Prowizja na rzecz T-wa Pop. Przem. Ludowego wynosi 15 proc. od sumy, uzyskanej ze sprzedaży.

T-wo Pop. Przem. Ludowego projektuje przetworzenie obecnej wystawy, na wystawę ruchomą, urządzoną co parę miesięcy w różnych miastach Polski, której zadaniem będzie zapoznanie ludności z wytwórstwem ludowym i bogactwem sztuki ludowej na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Z Lublina

Rada m. Lublina uchwaliła jednoomyślnie upoważnić Magistrat do zaciągnięcia w Banku Komunalnym w Warszawie długoterminowej pożyczki w wysokości 10.000.000 mk. p. na warunkach przewidzianych w § 19 statutu Banku Komunalnego, na cele następujące:

1) 7.500.000 mk. p. na kupno gmachu teatru Wielkiego w Lublinie i na doprowadzenie tegoż do stanu używalności.

2) 2.000.000 mk. p. na budowę mostu na Czerniejówce oraz na wykończenie dojazdów.

3) 500.000 mk. p. na remont gmachu Magistratu i Bramy Krakowskiej.

Następnie Rada miejska przyjęła w pierwszym czytaniu wniosek Magistratu w sprawie uchwalenia nadwyzczajnego budżetu wydziału Budo-

wlanego na rok 1921 i zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w wysokości 58.000.000 mk. na budowę szkół, łazienek, ułożenie bruków i inne potrzeby.

— **Kasa Emerytalna Pracowników Komunalnych.** Z inicjatywy Związku Urzędników Sejmikowych została zorganizowana Kasa Emerytalna. Instytucja ta powstała na skutek silnej potrzeby szerokich rzesz pracowników samorządowych. Życzenia te znalazły swój wyraz w uchwałach szeregu zjazdów tak pracowników powiatowych, jak i gminnych. Również ze strony przedstawicieli Sejmików powiatowych na zjazdach marcowych 1920 i 1921 r. myśl ta znalazła poparcie i uznanie. Związek Urzędników Sejmików Powiatowych opracował statut kasy i współpracował w kierunku utworzenia komisji organizacyjnej w której znaleźliby się przedstawiciele wszystkich czynników zainteresowanych.

Zjazd burmistrzów miast niewydziałonych.

III zjazd burmistrzów miast niewydziałonych b. Królestwa Kongresowego, który ma się odbyć w Otwocku w dniach 14 i 15 b. m., został odłożony i odbędzie się w dniach 10 i 11 września r. b. Miejsce zjazdu oraz program obrad pozostają bez zmiany. bliższych informacji udziela Magistrat m. Otwocka lub biuro Związku Miast Polskich (Miodowa 3).

Ogłoszenie

Wydział Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi niniejszym podaje do wiadomości, że zapisy uczniów na rok szkolny 1921/22 do Szkoły Gospodarstwa Domowego będą się odbywać codziennie w godzinach od 11-ej do 1-ej p. p. w kancelarii szkoły, Radwańska № 42, do dnia 1 września 1921 r.

Bliższych informacji udziela kancelarja szkoły.

M A G I S T R A T.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ści Holcman w Łodzi. ul. Zawadzka № 7.